

14-6-2017

A1.

Νόμισε ότι ερχόταν προς αυτόν ένας άνθρωπος με πελώριο μέγεθος και με βρόμικο πρόσωπο, όμοιος με εικόνα νεκρού. Μόλις τον είδε ο Κάσσιος, τον έπιασε φόβος και θέλησε να πληροφορηθεί το όνομά του. Εκείνος απάντησε ότι ήταν ο Πλούτωνας.

Στον Λατινικό πόλεμο, ο Τίτος Μάνλιος, ύπατος, που καταγόταν από αριστοκρατική γενιά, είχε την αρχηγία του στρατού των Ρωμαίων. Αυτός, όταν κάποτε έφευγε από το στρατόπεδο, διέταξε να απέχουν όλοι από τη μάχη. Αλλά λίγο αργότερα ο γιος του πέρασε έφιππος μπροστά από το στρατόπεδο των εχθρών και προκλήθηκε σε μάχη από τον αρχηγό των εχθρών με αυτά τα λόγια:

Δεν σου πέρασε η οργή όταν περνούσες τα σύνορα της πατρίδας; Παρ' όλο που είχες έλθει με εχθρική και απειλητική διάθεση, γιατί, όταν είδες τη Ρώμη, δεν σου ήρθε στο μυαλό: «Μέσα σ' εκείνα τα τείχη βρίσκονται το σπίτι και οι εφέστιοι θεοί μου, η μητέρα, η σύζυγος και τα παιδιά (μου)»; Εγώ λοιπόν αν δεν (σε) είχα γεννήσει, η Ρώμη δεν θα βρισκόταν πολιορκημένη· αν δεν είχα γιο, θα πέθαινα ελεύθερη σε ελεύθερη πατρίδα. Εγώ τίποτε πια δεν μπορώ να πάθω, ούτε πρόκειται να είμαι για πολύ καιρό τόσο δυστυχισμένη: αντίθετα αυτούς, αν συνεχίσεις, τους περιμένει ή πρόωρος θάνατος ή μακρόχρονη σκλαβιά.

B1.

ingenter

facies

simillimo

quae

exercitus

proeliis

minaciora

illud

penatium

nulli rei

diutius

miser

hac

morte

servitutis

B2α.

existimem

veniendo

aspice

concipient

praeesse

abisset

abstenturam

habebuntur

passuram esse

possitis

B2β.

Ενεστώτας: ingrediamur

Παρατατικός: ingrederemur

Μέλλοντας: ingressuri simus

Παρακείμενος: ingressi simus

Υπερσυντέλικος: ingressi essemus

Γ1α.

magnitudinis: γενική της ιδιότητας στο hominem

consul: παράθεση στο T. Manlius

aliquando: επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει τον χρόνο και προσδιορίζει το ρήμα abiret

animo: αφαιρετική του τρόπου και προσδιορίζει το ρήμα perveneras

miserrima: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο ego μέσω του συνδετικού ρήματος futura sum.

Γ1β.

Respondit ille se esse Orcum

Το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου esse είναι το se και τίθεται σε πτώση αιτιατική, αφού το ειδικό απαρέμφατο δέχεται το υποκείμενό του πάντα σε πτώση αιτιατική, ακόμη και στην περίπτωση της ταυτοπροσωπίας (λατινισμός).

Ego nihil iam pati possum: Το υποκείμενο του τελικού απαρεμφάτου pati είναι το ego και τίθεται σε πτώση ονομαστική, γιατί είναι το ίδιο με το υποκείμενο του ρήματος possum (ταυτοπροσωπία).

Γ1γ.

Dux hostium his verbis proelio filium lacessivit.

Γ1δ.

natus: qui natus erat ,

ingredienti: Dum (tu) ingrederis/-re

Γ2α.

- Υπόθεση: si pergis (Οριστική Ενεστώτα) Απόδοση: at contra hos aut immatura mors aut longa servitus manet (Οριστική Ενεστώτα)

Υποθετικός λόγος που δηλώνει υπόθεση ανοιχτή στο παρόν.

- Μετατροπή σε υπόθεση αντίθετη προς την πραγματικότητα για το παρελθόν:

at contra hos, si perrexisses, aut immatura mors aut longa servitus mansisset

- Μετατροπή σε υπόθεση δυνατή ή πιθανή στο παρόν και μέλλον,

at contra hos, si pergas , aut immature mors aut longa servitus maneat

Γ2β.

Η δευτερεύουσα υποθετική πρόταση μετατρέπεται σε υποθετική μετοχή και τίθεται σε πτώση ονομαστική, αφού θα είναι συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος της κύριας πρότασης (στο ρήμα *essem*), δηλαδή στο *ego*.

*filium non habens*

Γ2γ.

*Quem simul aspexit Cassius*: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, εισάγεται με το χρονικό σύνδεσμο *simul*, εκφέρεται με οριστική γιατί η πράξη ενδιαφέρει μόνο από χρονική άποψη και παρακειμένου (*aspexit*) γιατί εκφράζει το προτερόχρονο στο παρελθόν,

*Cum aliquando castris abiret*: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση , εισάγεται με τον ιστορικό – διηγηματικό *cum* που υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια και δημιουργεί μία σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους, εκφέρεται με υποτακτική (*abiret*) που εκφράζει υποκειμενικότητα και μάλιστα με υποτακτική παρατατικού γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (*edixit*) και εκφράζει το σύγχρονο στο παρελθόν σύμφωνα με τους γενικούς κανόνες της ακολουθίας των χρόνων.